Lietuvį pasitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau šypsosis. Visus žygius paremk kilniu žmoniškumu.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas geros valios lietuvis privalo dirbti tautinius darbus. Svarbiausias lietuvybės palaikymui darbas—platinimas tautinės spaudos.

LIII. METAI. 212 (801) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1939 M., RUGSĖJO-SEPTEMBER 14 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

Lenkai atmušė vokiečius nuo Varšuvos

ŠIANDIEN

Keistas karas
Prasimanymai
Partija pyksta
Įvertina opiniją

JONAS KRŪZE

Kai kuriuose anglų, prancūzų, net neutralių valstybių, kaip Amerikos ir Sovietų Sąjungos politiniuose sluoksniuose manoma, kad šis karas nėra nei karas, nei ne karas, ypač karas vakarų fronte. Žmonės mano, kad anglai, prancūzai ir vokiečiai vakarų fronte neparodo užtektinai akcijos. Visi jaučia, kad ten kažin kas netvarkoje, bet niekas negali suprasti kas.

Mums atrodo, kad jeigu žmonės žūsta vakarų fronte, tai yra užtektinas įrodymas, kad karas eina. Kariuomenės vadovybių naudojama strategija yra jų dalykas ir jie žino ką daro. Šiandien "Jitterbugo" amžiuje žmonės nori, kad viskas darytųsi greitai, bet karas nėra šokis.

Propagandistai skleidžia visokių žinių apie Lietuvos ruošamąsi atsiimti Vilnių iš lenkų. Europoje, ypač Lenkijoje, per radiją pranešama tokios nesamonės, kad Lietuva kartu su rusais jau Vilnių užėmė. Tai propgandistų darbas, kuris taikomas palaužti vienos ar kitos valstybės civilinių gyventojų dvasią. Kiek mums žinoma iš oficialių šaltinių, Lietuva ir Latvija pastatė Lenkijos pasienyje daugiau kariuomenės apsaugoti savo neutralumą ir prižiūrėti judėjimą per sieną.

Jau kuris laikas iš Lietuvos beveik negauname žinių ir pranešimų paprasta tvarka, kaip buvo pirm karo paskelbimo. Matyti, kad karas Europoje žymiai sutrukdė pašto persiuntimą į kitas valstybes. Paskutinį paštą iš Lietuvos gavome prieš dvi savaites. Iš Vokietijos paštas taip pat gautas labai pavėluotas. Todėl žinios iš Lietuvos ir įvairūs pranešimai bus žymiai pavėluoti. Tikimės, kad laikas nuo laiko gausime iš Lietuvos svarbesnius pranešimus telegrafu.

Ateina žinių, kad dabar tarp Vokietijos politinių vadų ir karo laivyno vadovybės eina didelis ginčas, kaip reikia kariauti. Nacių politinės partijos vadovybė norėtų, kad kariuomenė ir karo laivynas taip kariautų, kad neapsunkintų nacių propagandos skyriui vesti agitaciją už karo baigimą ir lenkų pasidavimą vokiečiams. Karo vadovybė sako, kad karas yra karas, o ne politinis mitingas.

Nacių politikieriai nurodo karo laivyno vadovybei, kad paskandinimas keleivinio laivo "Athenia", net jo neįspėjus, kenkia vokiečiams ir nustato prieš Vokietiją pasaulio visuomenę. Ta proga jie reikalavo, kad ateityje tas nepasikartotų ir kad skandinant laivą, reikia laivo įgulą ir keleivius įspėti ir leisti jiems išsigelbėti.

Kariuomenės ir karo laivyno vadovybė atšovė, kad partijos propagandos skyrius ir jos vadas Goebbel padarė kvailą klaidą bandydamas neutrales valstybes įtikinti, kad patys anglai nuskandino savo laivą su keleiviais, net amerikonais.

Esą, tokia klaida yra nedovanotina Goebbelsui ir, esą, kapitoną, kuris nuskandino "Athenia" reikia apdovanoti ordinu už išpildymą įsakymo iki raidės.

Sakoma, kad Hitleris dabar vengia bet kokio žygio, kuris prieš Vokietiją sukeltų Amerikos visuomenės opiniją ir pasipiktinimą. Dėlto vokiečiai nebando bombarduoti Paryžiaus ir Londono. Anglai ir prancūzai įrodė vokiečiams, kad jie lengvai gali pasiekti Berlyną ir kitus Vokietijos miestus, bet juos "bombardavo" tik atsišaukimais į Vokietijos visuomenę. Esą, anglai ir prancūzai netiki į civilinių žmonių bombardavimą.

ROOSEVELTAS SAKO, KAD AMERIKA, ESANT REIKALUI, GINTŲ KANADĄ

Amerikos Jungtinių Valstybių pareiga yra apsaugoti visas Amerikos žemyno valstybes

WASHINGTON, rugs. 13 d. — Prezidentas Rooseveltas vakar kalbėdamas su spaudos atstovais pareiškė, kad jo manymu Jungtinės Amerikos Valstybės turėtų ginti nuo bet kokio priešo visą Amerikos kontinentą, net tas žemes, kurios priklauso Anglijai, Prancūzijai ir kitoms valstybėms ir kurios dėl vienokio ar kitokio sumetimo negali jų pačios apginti. Pavyzdžiui, jeigu vokiečiai veržtųsi į Kanadą, tai Amerika eitų ją ginti.

Pasak Prezidento, Monroe Doktrina, liečia visas valstybes ir jų kolonijas, aplamai visą Amerikos žemyną ir, Amerika, prisilaikydama tos doktrinos privalo ginti tas žemes nuo kitų.

Tuo tarpu Amerikos izoliacijos šalininkai rengiasi specialėje Kongreso sesijoje kovoti prieš bet kokį neutralumo pakeitimą. Jie nurodo, kad to įstatymo keitimas Ameriką įtrauks į karą, tačiau Roosevelto šalininkai įrodinėja, kad kaip tik priešingai, juo ilgiau dabartinis įstatymas galios, juo greičiau Amerika turės kariauti su Vokietija. Kongreso specialė sesija greičiausia įvyks apie spalių 2 d.

VOKIEČIŲ KARO LĖKTUVAS NETOLI AMERIKOS PAKRAŠČIŲ

BOSTON, Mass., rugs. 13 d. — Šiandien netoli Amerikos pakraščių žvejai matė skraidantį ore lėktuvą su vokiečių karo aviacijos ženklais. Lėktuvas skraidė toje apylinkėje kur prieš pora dienų matytas vokiečių povandeninis laivas. Spėliojama, kad lėktuvas bus iš povandeninio laivo, nes yra povandeninių laivų, kuriuose gali tilpti mažas žvalgybos lėktuvas.

NACIAI GRASINA EITI IKI RUSIJOS SIENOS

BERLIN, rugs. 13 d. — Vokietijos nacių vadovybė sako, kad jeigu anglai ir prancūzai dabar atsisako kalbėti apie tai ką. tai jie užimsią visą Lenkiją iki pat Sovietų Sąjungos sienų.

VOKIEČIŲ RADIJAS GAZDINA LENKUS

BUDAPEST, rugs. 12 d. — Vokiečių radijo stotys dažnai transliuoja gazdinančias lenkus programas lenkų kalba. Programoje vokiečių anonceris vaidindamas lenko patrioto rolę neva per lanką žiūri ir mato ,kaip vokiečiai naikina miestą ir kaip lenkų kareiviai bando atsilaikyti prieš stipresnį priešą. Paskui jis paskelbia, kad lenkai bėga. Tuo metu girdėti šūviai ir šauksmai. Paskui tyla. Anonceris sako. Neužsimoka kariauti. Susitarkime ir gyvenkime taikoje.

NACIAI NORI SUSISIEKTI SU UKRAINA

PARIS, rugs. 13 d. — Iš gerai informuotų šaltinių praneša, kad Vokietijos naciams rūpi kuogreičiausia susisiekti su Rusijos Ukraina, kur jie tikisi gauti daug maisto ir žaliavos. Dėlto vokiečių kariuomenė vakar pradėjo smarkiau pulti Lenkijos pietuose. Dėl šio Vokietijos nacių noro, net Maskvoje politiniuose sluoksniuose aiškiai matyti susirūpinimas.

RUMUNIJOJE STATOMOS LENKŲ TREMTINIŲ STOVYKLOS

BUCHAREST, rugs. 13 d. — Rumunijoje, kur privažiavo daugybė Lenkijos karo tremtinių, dabar pradėjo statyti jiems speciales stovyklas. Kiek šiuo metu Rumunijoje yra lenkų tremtinių, nežinia.

TARP ANGLIJOS IR ITALIJOS BUS PALAIKOMI TAMPRŪS SANTYKIAI

ROMA, rugs. 13 d. — Tarp Anglijos ir Italijos vyriausybių bus palaikomi nuolatiniai ir tamprūs santykiai. Vakar paskelbta, specialiame biuletenyje sakoma, kas dėl dabartinės nenormalės padėties Europoje tarp Italijos ir Anglijos bus palaikomi tamprūs ryšiai, ypač prekybiniai. Iš to matyti, kad Italija, kuri yra didžiausia neutralė valstybė pietinėje Europoje, išnaudos šią progą padidinti savo prekybą ir pramonę.

ANGLAI IR VOKIEČIAI VARŽOSI UŽ BALKANŲ PRODUKTUS

BERLIN, rugs. 13 d. — Kariaujančios Europos valstybės pradėjo per nauja varžytis už produktus Balkanuose ir kitose valstybėse. Vokiečiai yra sudarę prekybos sutartis su Balkanų valstybėmis, kad visus produktus ji parduoda tik Vokietijai, tačiau anglai ir prancūzai balkanams siūlo auksą už produktus, auksas šiandien vertingesnis už pažadus. Vokiečiai net grasina toms valstybėms, kurios produktus parduoda Anglijai.

NACIŲ RUSŲ SUSITARIMAS "MIRĘS", SAKO TROCKIS

MEXICO CITY, Meksika, rugs. 13 d. — Ištremtasis iš Rusijos buvęs Stalino prietelis ir Rusijos kariuomenės vadas Trockis, pasikalbėjime su spaudos atstovais apie Sovietų Sąjungos Vokietijos nepuolimo sutartį, pareiškė, kad Rusija sutartį su Vokietija pasirašė manydama, kad Vokietija neskelbs karo Lenkijai tačiau dabar pradėjus Lenkijai ir Vokietijai kariauti, ta sutartis nėra verta popierio, ant kurio ji parašyta. Jeigu vokiečiai laimėtų, tai sutartis negaliotų, nes ji laiduoja Lenkijos nugalėjimą, bet nelaiduoja pačios Rusijos neutralumo. Esą, prancūzai ir anglai visai nesibaido, jeigu vokiečiai nugalėję lenkus eitų toliau iki Rusijos sienos, nes tuomet tikrai paaiškėtų Rusijos diplomatų klaida. Tokiu atveju, esą, anglai ir prancūzai susitartų su Vokietija ir leistų Hitleriui kariauti su Rusija. Kai vokiečiai prisiartins prie Rusijos sienų tuomet Stalinas turės pasirinkti vieną kurį nors kelią: su Vokietija ar Lenkija, bet greičiausia su Lenkija, nes jis žino, kad anksčiau ar vėliau jam teks kovoti su Hitleriu.

ITALAI BAUDŽIA UŽ GANDŲ SKLEIDIMĄ

ROMA, rugs. 13 d. — Italijos policija paskelbė, kad visi asmenys skleidžią gandus Italijoje apie dabartinį karą bus griežtai baudžiami. Vakar policija sulaikė tris žmones už gandų skleidimą ir vieną ištrėmė iš Italijos.

VOKIETIJA PAŠAUKĖ KARO TARNYBAI 48 METŲ AMŽIAUS VYRUS

BERLIN, rugs. 13 d. — Vokietija paskelbė naują atsarginių mobilizaciją, kuria į kariuomenę pašaukiami vyrai jau 48 metų amžiaus. Visi šie senesnieji atsarginiai atliks karines pareigas viduje ir toli užfrontėje.

Vokietija grasina sulaikyti visus laivus plaukiančius į Angliją

WASHINGTON, rugs. 13 d. — Žiniomis iš Vokietijos, vokiečių povandeniniai laivai gavo įsakymus sulaikyti visus prekybinius laivus plaukiančius į Angliją, nežiūrint kam jie priklausytų. Jų tarpe įsakyta sustabdyti ir Amerikos laivus. Vienas Amerikos laivas vakar buvo sustabdytas Atlante ir iškrėstas. Vokiečiai grasina, kad jei neutralės valstybės laivas nesustotų vokiečiams pareikalavus, tai jis bus apšaudomas ir nuskandinamas.

KUR DINGO SUOMIJOS PASIUNTINYS?

HELSINKI, Suomija, rugs. 12 d. — Varšuvoje gyvenęs Suomijos pasiuntinys, jau šešta diena neatsišaukia, nei per radiją, nei laiškais. Kai Varšuva buvo evakuojama jis pasiliko ten ir manoma, kad greičiausia bombardavimo metu jis žuvo. Suomijos vyriausybė labai susirūpino.

PRANCŪZAI UŽĖMĖ SEPTYNIS VOKIEČIŲ MIESTELIUS; VOKIEČIŲ ARTILERIJA BOMBARDUOJA STRASBOURGĄ

PARIS, rugs. 13 d. — Vakar Prancūzijoje, nežinomoje vietoje įvyko Anglijos ir Prancūzijos bendros karo tarybos posėdis, kuriame dalyvavo Anglijos Ministras Pirmininkas Chamberlainas, Admirolas Lord Chatfield; Prancūzijos Ministras Pirmininkas Daladier ir prancūzų kariuomenės vadas Gen. Gamelin. Smulkmenų apie šios tarybos posėdį nežinom, tačiau paaiškėjo, kad tarp kitko taryba pareiškė savo atsakymą Vokietijos Aviacijos Maršalui Goeringui į pasiūlymą pradėti taikos derybas dabar. Atsakymas aiškus: anglai ir prancūzai su naciais jokių derybų nepradės ir nemano pradėti.

Po posėdžio Chamberlainas ir Chatfield tuojau karo lėktuvu išskrido į Angliją.

Tuo tarpu vakarų fronte vokiečių sunkioji artilerija ir karo lėktuvai pradėjo bombarduoti Prancūzijos miestą Strasbourgą, Vokietijos pasienyje. Prancūzų ir anglų kariuomenės pradėjo supti Saarbruckeno miestą, vieną didžiausių pramonės centrų Vokietijoje. Vėliausi pranešimai sako, kad pirmosios prancūzų motorizuotos dalys jau pasiekė Saarbruckeno priemiesčius ir prancūzų artilerija apšaudo miestą.

Prancūzų kariuomenė persikėlė per Saaro upę ir paėmė septynis miestelius: Kleinsbitterdorf, Bolchen, Bliesmingen, Rheinheim, Walsheim, Medelsheim ir Brenchelbach.

Tuo tarpu iš rytų fronto praneša, kad lenkų kariuomenė išmušė vokiečius iš Lodz miesto, kurį vokiečiai buvo paėmę prieš pora dienų. Mūšiai Varšuvos apylinkėje dar vis eina. Vokiečių divizijos iš Rytprūsių bando kairiuoju supimu nuo Brok ir Wyzsko susijungti su vokiečių armija einančia iš pietų, tokiu būdu vokiečiams pavyktų Varšuvą visai apsupti.

Žiniomis iš Bucharesto, blogas rudens oras ir lietūs kliudo vokiečių motorizuotoms dalims. Be to, lenkų lengvosios motorinės dalys ir kavalerijša pradėjo pulti vokiečius sparnuose. Radijo žiniomis iš Varšuvos, lenkai dabar įsistiprina visuose frontuose ir ruošiasi puolimams, kaip tik gerokai įpusės rudens oras ir lietūs pakankamai pablogins kelius.

VOKIEČIAI SULAIKĖ AMERIKOS LAIVĄ

MOBILE, Ala., rugs. 12 d. — Vokiečių povandeninis laivas šiandien sulaikė Amerikos prekybinį laivą netoli Anglijos pakraščių. Povandeninio laivo kapitonas patikrino laivo prekes ir dokumentus. Laivas vėliau buvo paleistas.

Naujas Amerikos karo lėktuvas skrenda 400 mylių per valandą

LOS ANGELES, Cal., rugs. 13 d. — Vakar čia išbandytas naujas Amerikos karo lėktuvas Vultee tipo naikintuvas, kuris gali skristi daugiau kaip 400 mylių per valandą greitumu.

BIULETENIS

LENKAI PRADĖJO PULTI VOKIEČIUS

LONDON, rugs. 13 d. — Radijo žiniomis iš Varšuvos, Lenkijos kariuomenė, kuri vokiečių žiniomis buvo apsupta ir kurios yra apie 18 divizijų, apie 250,000 vyrų, staiga puolė vokiečius ties Lodz miestu ir privertė juos trauktis į klony sudarydami pavojaus kairiam vokiečių sparnui. Tuo pačiu metu lenkai pradėjo didelį puolimą iš Pamario, kur lenkų armija, pasak vokiečių, buvo apsupta ir sunaikinta dar prieš pora savaičių. Pranešimai dabar sako, kad lenkų Pamario armija prasimušė per vokiečių liniją ir susjungė su lenkų armija, kuri gina Varšuvą.

Lenkų Poznanės armija, kuri visą laiką laikė vokiečius, šią savaitę iš lėto traukiasi Varšuvos linkui pagelbėti apginti sostinę. Dabar toji armija atnaujino puolimus ir pagelbsti kita lenkų armijai atmušti vokiečius į vakarus ir šiaurę nuo Varšuvos. Lenkų Poznanės armija puolė vokiečius iš užpakalio ties Varšuva ir smarkiai juos sumušė. Vėliausiomis žiniomis, vokiečiai, esą, bėga nuo Varšuvos. Vokiečius bandančius persikelti per Vislos upę lenkai smarkiai sumušė ir jų puolimus sulaikė. Sakoma, kad staigus ir netikėtas lenkų žygis kainavo vokiečiams keliolika tūkstančių vyrų ir daug amunicijos ir ginklų.

VOKIEČIAI SMARKIAI APŠAUDO PRANCŪZUS

PARIS, rugs. 13 d. — Šiandien ties Saarbruckenu, kur prancūzai bombarduoja miestą, vokiečių sunkioji artilerija iš didžiųjų tvirtovių pradėjo apšaudyti prancūzus, kurie nepaisydami didelės ugnies veržiasi pirmyn į Saarbruckeną ir jo priemiesčius. Vokiečių artilerijai prancūzai atsakė taip pat iš savo didžiųjų armotų. Esą, visu vakarų frontu dabar eina didžiausia armotų kanonada. Šiandien Luksemburgo pasienyje prancūzų kariuomenė vėl susitiko su vokiečiais ir ten įvyko kova durtuvais. Vokiečiai buvo priversti trauktis. Vokiečiai skubina gabenti į vakarų frontą geriausią savo kariuomenę ir ginklus. Prancūzai taip pat ruošiasi dar didesnam puolimui, tačiau jis greičiausia įvyks už poros dienų. Puolimai numatomi visu vakarų frontu. Visi vokiečių bandymai išvaryti prancūzus ir anglus iš vokiečių teritorijos, nepavyko.

VOKIEČIAI DABAR TURI 2,250,000 KAREIVIŲ

PARIS, rugs. 13 d. — Prancūzijos karo žinybos žiniomis, Vokietija dabar turi iš viso frontuose apie 2,250,000 kareivių. Taip pat daroma išvada, kad vokiečiai turi labai mažai išmokytų atsarginių, o labiausia gerų karininkų.

VARŠUVA, rugs. 13 d. — Vokiečių lėktuvai dienos ir nakties metu pradėjo leisti į lenkų užfrontę daugybę parašiūtininkų, kuriems pavesta sunaikinti lenkų susisiekimo linijas ir aplamai sukelti panikas lenkų užfrontėje. Iki šiol tie vokiečių bandymai nepavyko ir visi parašiūtininkai sulaikyti. Keleta jų nusileido pačioje Varšuvoje, bet civiliniai gyventojai juos užpuolė ir sumušė. Vienas parašiūtininkas nusišovė.

BUDAPEST, Vengrija, rugs. 13 d. — Žiniomis iš gerai informuotų šaltinių, šiomis dienomis į Vengriją iš Slovakijos atbėgo apie 10,000 slovakų kareivių, kurie buvo gabenami į Lenkijos frontą kariauti prieš lenkus. Kareiviai sako, kad jie nenori kariauti už Vokietiją ir nacius.

LONDON, rugs. 13 d. — Iki šiol anglai slėpė žinias apie savo kariuomenės ir karo lėktuvų gabenimą į Prancūziją. Dabar gauta žinių, kad Prancūzijoje jau yra daug anglų kariuomenės, mechanizuotų ir specialistų dalių. Taip pat į Prancūziją atgabenta daugybė anglų karo lėktuvų. Prancūzijos karo aviacijos ekspertai sako, kad jų ir anglų karo aviacija vakaruose dabar daug stipresnė už vokiečių.

AMSTERDAM, Olndija, rugs. 13 d. — Olandijos vandenyse vėliausiu laiku atnešta daug plaukiojančių minų, kurios sudaro pavojaus laivų judėjimui. Olandų karo aviacija dabar skraido virš jūrų ir ieško tų minų, kurias tuojau susprogdina.

GENEVA, rugs. 13 d. — Prancūzijos karo vadovybė atleido iš karo tarnybos keleta klasių atsarginių paaiškindama, kad šiuo metu kai eina kovos tvirtovėse, didelio skaičiaus kareivių nereikia. Daugiausia atleidžiami žemės ūkio darbininkai.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
S. E. Vitaitis — Redaktorius.

NEDEMOKRATIŠKI DEMOKRATAI

Amerikos lietuvių gyvenimas nėra laisvas nuo tokių demokratijos šalininkų, kurie nepajėgia pakęsti jų nusistatymui priešingos nuomonės. Juo kuris daugiau apie demokratiją šūkauja, juo labiau negali pakęsti savo nusistatymui priešingos nuomonės.

Šių žodžių rašytojui teko dalyvauti viename demokratiniai nusistačiusių veikėjų susirinkime. Su pasigailėjimu reikia pasakyti, kad šio susirinkimo dalyvių dalis nesiskaitė su žodžiais smerkdami jų nusistatymumi priešingą nuomonę. Ne tik kitų žmonių nuomonei jokios pakantos neparodyta, bet ir skirtingas nuomones reiškiantiems veikėjams nesigailėta visokių priekaištų ir net pasikoliojimų . . .

Tokis žmonių nusistatymas neturi nieko bendro su tikrąja demokratija. Tikroji demokratija remiasi sekančių Volteiro pareiškimu Helvitijui:

"Aš visiškai nesutinku ką tu sakai, bet aš atiduosiu savo gyvybę užtikrinimui tau teisės tai sakyti".

Kito žmogaus nuomonei pakanta yra ne vien požymiu tyro demokratiškumo, bet yra ir pagrindiniu dėsniu žmonių sugyvenimui bei sąlyga bendram visuomeniniam veikimui. Be pakantos kitų žmonių nuomonei pasidaro neįmanomu bet kokis skaitlingesnio žmonių būrelio bendras veikimas. Kuris žmogus negali pakęsti jam priešingos nuomonės, tai arba jis žino, kad jo nusistatymas yra silpnas, arba jis parodo stoką kultūrinio išsilavinimo.

Kiekvienas kultūringas žmogus žino, kad niekas negali pasakyti kuri nuomonė yra teisingesnė vienu ar kitu gyvenimo klausimu. Tik pati gyvenimo eiga parodo kurių nuomonės yra teisingesnės. Daugelis žymių pasaulio vyrų buvo priversti savo nuomones ir nusistatymus pakeisti, kuomet pamatė ir įsitikino, kad gyvenimo eiga kitais keliais eina, negu jie manė ir tikėjo. Taigi ir eiliniams mūsų gyvenimo veikėjams nevertėtų taip piktai jų nusistatymui priešingas nuomones pulti.

Visuomenės gyvenime svarbiausias tas principas, kad būtų užtikrinta kiekvienam žmogui laisvė ir teisė žodžiu ir veikimu reikšti savo nuomonę, savo supratimą įvairiais gyvenimo klausimais. Tai pamatinis demokratinės santvarkos dėsnis žmonijos gyvenimui. Todėl kurie nepripažįsta kitų nuomonei ir nusistatymui, lygios laisvės ir teisės, kokiomis patys naudojasi, tokie žmonės nepripažįsta pamatinių demokratijos dėsnių ir jie neturi teisės apšaukti demokratijai.

Žinoma, negalima leisti, kad žmonės savo nuomonėmis ir veikla kenktų kitų žmonių laisvei ir ramybei. Visam kam turi būti ribos, turi būti palaikoma tvarka žmonijos gyvenime. Bet svarstant bet kuriuos gyvenimo klausimus pareiškimas skirtingos nuomonės, skirtingo supratimo tais klausimais niekam jokios skriaudos nepadaro ir jokių laisvių nevaržo.

Taigi ne demokratiškai elgiasi tie žmonės, kurie nenori kitaip manantiems žmonėms suteikti lygių teisių, kokiomis patys naudojasi. Tokis nusistatymas yra autokratiškas ir neturi nieko bendro su demokratija.

SVARBU ĮSTEIGTI AMERIKOS LIETUVIŲ ARCHYVĄ

Amerikos lietuvių spaudoje vėl atsiranda mąstymai sukurti Amerikos Lietuvių Archyvą istoriniais žvilgsniais. Tą sumanymą šį kartą iškėlė VIENYBĖS redaktorius S. E. Vitaitis.

Kiek reikalingas yra lietuvių Amerikoje archyvas negalima įsivaizduoti nepradėjus rinkti medžiagą apie bile kokią dalį lietuvių gyvenimo šioje šalyje. Jau suvirš metai laiko kaip mūsų WPA Rrašytojų Projektas — Nation-Wide Lithuanian Project Chicagoje, renka informacijas istoriniai knygai cinematiškai atvaizduojant lietuvių gyvenimą Amerikoje, bet vis atsiranda naujų medžiagos šaltinių. Iš to darbo gavau patyrimų, kurie gal pagelbės gyviau nupiešti archyvo reikalingumą.

Amerikonas, arba jaunas amerikonas lietuvis nemokantis gerai lietuvių kalbos, norėdamas giliau susipažinti su lietuviais Amerikoje, ieško informacijos amerikoniškose srityse. Pasirinkimas ten mažas. Aprašymai trumpi, ir semiami iš kelių originalių apysakų. Tad, vėlesni raštai tai tik pakartojimai senų minčių, kurios ir originaluose buvo pilnos klaidų. Tokia padėtis, žinoma, neduoda susidomėjusiam ieškotojui tikrą, gyvą paveikslą lietuvių gyvenimo praeityje ir dabar. Mūsų knyga stengsis atvaizduoti šį gyvenimą nuo pradžios laikų iki šios dienos, ir atitaisyti daug amerikonų rašytojų klaidingų nuomonių apie lietuvius Amerikoje. Tai bus atlikta vienas reikalingas lietuvių ir Amerikos kultūros darbas, tikiuosi, ne tik amerikonų kalboje, bet ir lietuviškai.

Medžiagos rinkimas lietuvių tarpe tai ilgas ir kartais bergždžias darbas. Seni spaudos komplektai išblaškyti arba visai prapuolę. Rasdamas komplektus, turi vartyti šimtus lapų kol išsirenki tinkamą medžiagą. Iš visokių kampų atsiranda knygelių, lapelių apie politiką, tikybą, draugijas, jubiliejus ir apie ką tik lietuviai veikė vienu ar kitu laiku. Reikia atydžiai ieškoti, rankioti, skaityti tuos raštus kol pasirodo veikimų teisybės nupiešiančios paveikslus lietuvių krutėjimo Amerikoje. Randi patėmijimus visokių rašymų, o kur rasti tuos aprašymus, tai tik dvasios dingusių veikėjų gali žinoti.

Bile kam nusistačius steigti Amerikos Lietuvių Archyvą, darbas toks: (1) rinkti ir taupyti visokius komplektus, raštus, paveikslus, fotografijas ir t.t., kurie atvaizduoja lietuvių gyvenimą Amerikoje, (2) prirengti gerą bibliografiją (ko dabar visai nėra), kuri sudėstytų laikraščių, knygų, žurnalų, dokumentų ir įvairių raštų turinius temiškomis dalimis, nes krūva neorganizuotos medžiagos nesiskolina greitam ir parankiam suieškojimui dalinių faktų. (3) Vesti ryšius su Amerikos viešais knygynais tuose miestuose, kur gyvena pusėtinai lietuvių, pateikiant patarimus ir informacijas apie būdus ir vietas priėjimui prie medžiagos apie lietuvius Amerikoje. Tokius ryšius ir su universitetų knygynais būtų gerai užmegsti.

Kaip paprastai, tarpe lietuvių, toks darbas būtų vedamas organizacijos jėgomis. Organizacija tam tikslui sukurta, arba susijungusios galėtų ne tik atlikti viršminėtus punktus, bet ir pritraukti rašytojų, kurie galutinai parašytų atskiras istorijas Amerikos lietuvių dramos, laikraščių, muzikos, organizacijų augimo, darbuotės ir t.t. Tai būtų rimtas apšvietos darbas, kurį ir Amerikos universitetai pagirtų.

Lietuvių Amerikoje yra organizacijų, kurios galėtų apimti archyvišką darbą. Amerikos Lietuvių Kongresas galėtų bendrai įsteigti Archyvo Centrą. Žinoma, yra ir kitokių būdų pradėti ir vesti tokį veikimą.

Svarbiausia yra suprasti reikalingumą nuolatinio archyvo. Jo įsteigimas būtų kultūringiausias žingsnis Amerikos lietuvių gyvenime. Archyvo Centras būtų tvirtovė, kur lietuvių kultūros pėdsakai Amerikoje būtų nuolatos. Tai būtų šaltinis ne tik lietuvių Amerikoje istorijos, bet ir pačios Amerikos istorijos dalis.

A. A. Stelmokas

Tardė nacių vadą. — Kongresmenas Starnes iš Alabama, kuris tardė Amerikos nacių vadą Kuhn, Dies Komiteto posėdyje. Kalba Stanres, o dešinėje sėdi komiteto pirmininkas Dies.

BOSTONO LIETUVIŲ RADIJO ŽINIOS

BOSTON, Mass. — Lietuvių Radijo Korp. pirmame penkių metų sukaktuvių milžiniškame piknike, Keistučio Parke, rugpiūčio 27-tą d. laimėjo prizusdovanas sekanti: 1 — $200 I. J. Fox kailinį koutą laimėjo Valerija Grigas iš Hudson, Mass.; 2 — kelionė į Pasaulinę Parodą New Yorke traukiniu į abi puses laimėjo Anne Rizzo iš Cambridge; 3 — $45 vertės 1940 Zenith combination radijo ir gramafono setą laimėjo Wm. F. Larcy iš Norwoodo; 4 — $10 vertės patogų Ladies Boudoir Chair laimėjo S. Shubow iš Brookline; 5 — $10 vertės puikų elektrikinį laivo pavydale laikrodį laimėjo N. Bodnar iš Mattapan; 6 — $10 pinigais laimėjo Wm. Zerveckas iš So. Bostono; 7 — $5 pinigais laimėjo Stella Andrews iš Dorchester; 8 — $5 pinigais laimėjo Amelia Pavilonis iš So. Bostono; 9 — $5 pinigais laimėjo M. Sangas iš Brighton; 10 — $5 laimėjo Prudence Charnausky iš Dorchester; 11 — $5 vertės Helene Curtiss Permanent Wave laimėjo Agnes Kuliešius iš Brocktono; 12 — $5 vertės Gabrieleen G10-Tone Permanent Wave laimėjo Catherine Milėnas iš So. Bostono; 13 — $3.50 Tru-Art Permanent Machineless Wave laimėjo savininko Mary Potzko iš Bostono; 14 — $50 čekį kaipo įmokėjimo mokestį pirkti parlor setą arba Cold-Wall mados refrigeratorių laimėjo Mrs. Amons, 85 North St. iš Worcesterio.

Lietuvių Radijo Korp. dėkoja visiems, kurie atsilankė ir parėmė jos pirmą penkių metų sukaktuvių pikniką, kuris įvyko rugp. 27-tą, Keistučio Parke, E. Dedhame. Taipgi dėkoja visiems, kurie piknike taip daug ir nuoširdžiai dirbo.

Iš So. Bostono New Yorko Pasaulinėje Parodoje dalyvavo Lietuvos Dienos programoje radijo dainininkės "Šešios Birutės" vadovaujant Valentinai Minkienei, Gabijos choras vadovaujant Stasiui Paurai, šokikės susidariusios iš Šešių Biručių ir Gabijos choro, Steponas Dariaus Posto benas ir vaikų šokikų grupė vadovaujant Onai Ivaškienei. Keleiviai vyko busais ,laivu ir traukiniu. Vyko žymių veikėjų, kaip dr. Juozas Landžius su žmona, advokatai Šalna, S. Mockus ir daugelis kitų. Taipgi girdėjome, ad J. Yaskevičius iš Hudsono su keliais draugais skrido iš Bostono orlaiviu į New Yorką. Steponas ir Valentina Minkai, Lietuvių Radijo Korp. programų vedėjai ir kun. Jonas Švagždis iš Montello ir kun. Pranciškus Juras iš Lawrence irgi skrido į New Yorko Pasaulinę Parodą, rugsėjo 10 d. po programai, kad pribūti laiku dalyvauti Lietuvos Dienos programe. Tad Bostono ir Mass. lietuviai gerai reprezantavo lietuvius Pasaulinėj Parodoj Lietuvos Dienoj.

Rep.

DAR KITAS APSIRIKIMAS

Naujienos nurodo į kitą Laisvės ir Vilnies apsirikimą. Lietuva, pasekdama kitų Pabaltijo ir Skandinavijos valstybių pavyzdį, paskelbė neutraliteto įstatymą. Mūsų komunistų auksaburniai piestu prieš tai stojo ir ragino Lietuvą mesti neutralitetą bei susidėti su Sovietija į bendrą frontą "prieš agresorius". Dabar pati Sovietija nuėjo Lietuvos keliais, paskelbė neutralitetą ir net visišką nepuolimą tų "agresorių", prieš kuriuos mūsų užpečkiniai raudonieji politikieriai Sovietiją siundė.

Ir vėl lietuvis darbininkas gali savęs pasiklausti: kam man skaityti tokius laikraščius, kurie patys nežino, ką rašo, arba nurašo iš atbulos pusės?

Vyt. Širvydas.

GYVŪNŲ KALBOS TURINYS

Mokslininkai yra daug tyrę gyvūnų proto klausimą. Yra išsivysčiusi ištisa mokslo šaka, kuri vadinama gyvūnų psichologija. Todėl pasidomėsime ir mes, ką gyvūnų psichologai sako apie jų kalbą.

Beveik kiekvienas gyvūnas gali išleisti kokį nors garsą, o daugelis gyvūnų turi net įvairių garsų. Visiškai natūralu, kad ir gyvūnai, ypač tie, kurie mėgsta didesnius būrius savo išleidžiamus garsus panaudoja savitarpiam susipratimui. Bet ar gyvūnų kalba savo esme panaši į žmonių kalbą?

Mūsų keturkojis draugas — naminis šuo pasižymi savo išlavėjusiu supratimu, bet garsų atžvilgiu jis nepasižymi. Vis dėlto savo lojimo įvairiais niuansais, jis moka pareikšti piktumą, džiaugsmą, skausmą, savo pasitenkinimą ir kitus jausmus. Daug tobulesnius garsus turi paukščiai, o jų giedojimas dažnai mums suteikia muzikinį malonumą. Ieškant kalbos pradžios, matome, kad ir paukščio garsai išreiškia tik jų jausmus. Vieni jų turi savotiškus garsus įvairiems dienos laikotarpiams rytmečiui, dienovidžiui ir vakarui. Kiti paukščiai savo garsais moka įspėdinėti, šaukti ir dargi išreikšti pasitenkinimą. Net mūsų naminė višta turi gana apstų įvairumą: ji moka sušaukti savo viščiukus, įspėti juos nuo pavojaus, pareikšti didelį džiaugsmą dėl padėto kiaušinio, kadukuoti, kvakšnoti, piktai įspėdinėti nekviestą svečią. Taip pat čia reikia priskaityti ir gaidžio giedojimą.

Taigi matome, kad gyvūnų garsai išreiškia tik jų jausmą. Iki kalbos jiems dar labai toli, nes žmogaus kalboj įsakymai, įspėjimai, skausmo arba džiugesio šūksniai vaidina menką vaidmenį ir yra laikomi primityviškaisiais žmogaus garsais.

Kai kurie paukščiai išmoksta ir painios žmogaus kalbos. Tokie yra: strazdai ir ypatingai papūgos. Bet jie tikrenybėje tik pamėgdžioja kalbą, o nekalba. Papūga turi nepaprastą gabumą ir pamėgimą mėgdžioti išgirstus garsus. Jos ilgas ir labai lankstus liežuvis puikiai tinka įvairių garsų pakartojimui. Papūgai žodžiai yra įvairių garsų tam tikra gama, kurią ji pakartoja kiekviena proga, kaip tik jai tas malonu. Bet negalima užginčyti, kad dažnai paukštis žodžius ištaria ir turėdamas sąryšį su to žodžio turiniu.

Dabar atkreipkime dėmesį į bezdžionių kalbėjimo galią. Tyrimai rodo, kad panašios į žmones bezdžionės, jų tarpe pirmoj eilėj šimpanzė, yra inteligentiškiausios iš visų gyvūnų. Jau 1775 metais kažkoks anglų mokslininkas pareiškė, kad bezdžionės esančios protaujančios būtybės. Mūsų šimtmečio pradžioje bezdžionių kalba labai domėjosi amerikiečių mokslininkas Garneris. Jis fonografo pagalba netoli nuo bezdžionių patelės narvo, plokštelėn nutraukė įvairius bezdžionės riksmus ir paskiau per gramafoną tuos riksmus pakartojo prie bezdžionių patinėlio narvo. Taip mokslininkas palengva išaiškino, ką kuris bezdžionės šauksmas reiškia. Vėliau Garneris persikėlė savo tyrimus ir stebėjimus daryti į džungles. Nemaža metų jis išgyveno Afrikos giriose, kad labiau susipažintų su bezdžionių gyvenimu. Garneris priėjo išvadą, kad bezdžionės pažįsta spalvas ir supranta muziką, o tarpusavyje susikalba garsais, kurie panašūs į žmogaus primityviškąją kalbos formą. Garneris net tvirtino, kad bezdžionės, norėdamos pasakyti "ne", papurto galvą, taip kaip ir žmogus kad daro, o norėdamos pareikšti sutikimą — galvą linkteri.

Mokslo pasaulis šiuos ilgus ir sunkius tyrimus sutiko labai skeptiškai. Tik vėliau, po Garnerio mirties, mokslininkai pripažino, kad Garnerio tyrimuose esą daug tiesos, nors esama ir perdėjimų.

Mokslininkai yra tos nuomonės, kad bezdžionių kalba ir inteligencija yra žymiai menkesnė už pačių primityviškiausių laukinių tautelių gyventojų inteligenciją ir kad bezdžionių kalba, kaip ir visų gyvūnų tarpusavio susipratimo garsai, išreiškia tik jų jausmus.

Prof. Jerkesas pagal savo tyrimus sudarė šimpanzių kalbos žodyną. Jame yra trisdešimts du žodžiai, kuriuos minėtasis mokslininkas bando iliustruoti gaidomis, kad pavaizduotų garsų pobūdį. Pavyzdžiui, alkį šimpanzė pareiškia žodelyčiais gek-gek-gek, pasitenkinimą — žodžiu ghak, o džiaugsmą ji surinka — mghak. Ryto metą prof. Jerkesas pastebėjo, kad bezdžionė jį arba jo tarną vadina vha; mažiau pažįstamus žmones ji pavadindavo gho. Bezdžionės, būdamos blogai nusiteikusios, murmėdavo mmghak-mm, o savo linksmumą pareikšdavo garsais ka-ka-ka. Baimę pareikšdavo garsais h-o, o skausmą — ie-ie.

Bezdžiones išmokyti žmonių kalbos žodžių iki šiol nepavyko, nors atitinkamų garsų bezdžionių gerklėse netrūksta. Todėl mokslininkas daro išvadą, kad bezdžionių smegenyse kalbos centras yra menkai išlavėjęs. Amerikiečių mokslininkai bandė vieną jauną šimpanzikę auginti drauge su žmonių vaikais, laikant ją ir vaikus visai vienodose apystovose. Vaikai augdami iš savo prižiūrėtojų išmoko kalbėti, bet šimpanzė neišmoko.

Primityviškųjų laukinių tautų kalboje yra apie 400 žodžių, kurie apibūdina arba daiktus, arba veiksmus, arba abstrakčius objektus. Nors šių laukinių kalba yra gausiai persisunkusi gamtos garsų pamėgdžiojimu (perkūno griaušmas, žvėrių urzgimas, miško šniokštimas), tai vis dėlto tie žodžiai sudaro kalbą. Tuo tarpu gyvūnų kalba yra grynai jausmų kalba. Tuo būdu tarp žmogaus ir labiausiai išlavėjusio gyvūno yra gili bedugnė, kuri gyvūnui neperžengiama.

L. Ž.

SEKMINGAS DRAUGIJŲ PIKNIKAS LIETUVOS NAUDAI

ROCHESTER, N. Y. — Rugpiūčio 27 d. vietos visos draugijos, lietuvių klubas bei kitos organizacijos surengė bendrą pikniką naudai Lietuvos Ginklų Fondui ir Raudonajam Kryžiui. Piknikas įvyko Sea Breeze parke. Popiečiu, apie 1:30 val. prie lietuvių parapijos svetainės prie Hudson Ave., apie 100 automobilių pasipuošusių Lietuvos ir Amerikos vėliavomis išsirikiavo. Visi laukė paduodant ženklą važiuoti. Maršalkos buvo Ant. Žiemys ir P. Svetikas. Graži didinga eilė keliautojų, priešakyje policistų vadovaujami, kaimynų vokiečių, o ypatingai lenkų dėmesį sužadino kas čia per paroda ar eisena? Gaila tik, kad eisenos vadovaujamo policininko nemokėta visą ištisą eilę išvesti per gatves. Trafiko šviesos slinkseną išsklaidė ir graži automobilių virtinė tapo suskaldyta.

Apie 3 val. po piet parke jau matėsi apie 300 automobilių ir jau buvo apie 800 piniko dalyvių. Svarbu, kad čia matėsi veik visi vietos profesionalai ir inteligentija. Dalyvavo kun. J. Bakšys, Dr. Magnes, Dr. Montvila, vaistininkas Domeika, iš Binghamton, N. Y., Dr. Breivis, iš Clevelando uolus lietuvybės darbuotojas p. Banys. Iš vietinių profesionalų gal tik dviejų žmonių trūko. Uoliai dalyvavo visi vietos verslininkai.

Apie 4 val. popietyje pasilinksminimas buvo pakilęs iki 100 nuošimčių. Netik vyresnieji vyrai ir moterys lietuviškai dainavo, bet čia gimęs ir augęs jaunimas susispietęs į savo paskirus būrelius lietuviškas dainas traukė, lietuviškai kalbėjo ir lietuviškos dainos ir muzikos akordai svetimtaučius į pasilinksminimo vietą viliojo.

Diena buvo graži ir skaisti. Oras suteikė visiems energijos dar labiau linksmintis ir džiaugtis savo parengimu. Parko medžiai tam džiugėsiui pritarė savo lapais. Juk tai istorinė diena vietos lietuviams, kadangi pirmu kartu vietos lietuvių gyvenime surengtas piknikas bendru tikslu ir vienodomis mintimis. Visų dalyvių veidai linksmi, džiūgauja, linksminasi. Visų darbo vaisius, nes visi bendrą pikniką rengė, dirbo. Kaip vyrai, taip ir moterys visu nuoširdumu ir pasišventimu čia darbavosi.

Nuo pikniko Lietuvos naudai pelno gražaus liko, viso $215.14. Pelnas skiriamas pusiau: $107.57 Lietuvos Ginklų Fondui ir tokia pati suma Lietuvos Raudonajam Kryžiui.

Šio pikniko surengimui ir pasekmei daugiausiai darbavosi ir rūpinosi: P. Norkeliūnas, P. Svetikas, J. Švedas. Pikniką surengti mintį patiekė vietos Katalikų Federacijos skyrius. Rochesterio lietuviai tikru nuoširdumu prisidėjo Tėvynės paramai.

Ant. Žiemys

Hitlerio vietininkas. — Maršalas Hermann Gbering, Vokietijos Aviacijos Ministras, kurį Hitleris, išvykdamas į rytų frontą, įvardino savo vietininku, jeigu jis žūtų karė.

IŠ TORONTO PADANGĖS

Kas iki šiol bijojo, kad bus verstinai paimtu kariuomenėn ir pasiųstas į karo frontą, dabar galės lengvai atsidusti, nes jokios prievartos nebus, jei bent kada vėliau. Kaip griežtai valdžia nusistačius prieš konskripciją, parodo teisingumo ministro Ernest Lapointe kalba, kuria jis įspėjo pereitą šeštadienį Kanados parlamentą nebalsuoti už konskripciją, nes kitaip valdžia rezignuotų.

Pirma karo savaitė įtikino mus visus tokios konskripcijos nereikalingumu. Ir kam tokia prievarta, jeigu per pirmą kareivių rekrūtavimo savaitę, dar Kanadai nepaskelbus karo, savanorių gauta daugiau, negu buvo reikalauta ir valdžia buvo priversta nekuriam laikui rekrūtavimą sulaikyti. Ir reikia pasakyti, kad iki šiol buvo priimami tik čia gimę, karo veteranai, militarinių organizacijų nariai ir įvairūs specialistai. Kiek teko patirti, ateiviai, kad ir piliečiai, nepriimami. Apskaičiuojama, kad reikalui esant Kanada sudarytų pilną armiją kokią ji turėjo pasaulinio karo metu, vien iš savanorių.

Stebint Kanados liaudies patriotingą ūpą, kurį iššaukė mobilizavimasis karui prieš rudą diktatūrą, prisimena netolimos praeities komfašistų revoliucijinė propaganda. Tuomet jie prisimerkę aiškino, kad dabar žmonės neitų kariauti, kaip 1914 m. ir kad darbininkai gavę ginklus žinotų prieš ką juos panaudoti. Iškilus karui visi komunistai skverbtųsi kariuomenėn ir stengtųsi pamokinti kareivius kaip jie tokius ginklus turėtų panaudoti. Ir tuomet buvo tokių lietuvių, kurie jiems tikėjo ir dar tokiai žioplai propagandai pinigus aukojo. Šiandien lietuvis išgirdęs tokią propagandą karčiai nusispiautų. Tą gerai supranta komfašistas ir dėlto jis šiandien tyli, kaip tas veršiukas mazgotę nurijęs. Ilgai mūsų brolis lietuvis klausė komfašistų nesamonių, davėsi save išnaudoti darbininkų mulkintojams ir Stalino-Hitlerio nepuolimo pakto garbintojams. Jau laikas lietuviui susiprasti ir parodyti, kad komfašistams nėra vietos tarp lietuvių.

Stalino su Hitleriu pasibučiavimas sunkiai sukrėtė Kanados komfašistų partiją, ypač lenkų, žydų ir anglų frakcijas. Jie šimtais bėga iš partijos pasipiktinę Stalino pasižadėjimu remti Hitlerį kare prieš pasaulio demokratijas. Kai kurie lenkai buvę partijos nariais, šiandien vaikšto po namus agituodami prieš komunistus ir patys viešai išsižada partijos ant visados.

Kanada palieka sąjungininkų amunicijos sandėliu. Ir jeigu karas užsitęs metams kitiems, čia bus daug darbų. Jau dabar visa krašto industrija mėginama pritaikinti ginklų išdirbystei. Kiek lietuviai pasinaudos šia proga sunku pasakyti. Iki šiol amunicijos industrijoje dirbo beveik išimtinai anglai ir darbininkai ramesnių tautų. Čia ir vėl tenka pastebėti, kad centralinės Europos darbininkus skaudžiai suteršė komfašistinė propaganda, atstumdama juos nuo geresnių darbų.

Kol kas Anglija nereikalauja iš Kanados kariuomenės. Kanados vyriausias vaidmuo šiame kare bus pristatymas karui reikalingos medžiagos ir maisto produktų, o kariuomenės užduotis saugoti karo industriją nuo Hitlerio ašies sabotažninkų. Tas išaiškina kodėl taip atydžiai buvo išsijojama kariuomenės nauji rekrūtai.

Kanadietis

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

SLA 236 KUOPOS 5 METŲ SUKAKTIS

TORONTO, Canada — Šie metai mūsų kuopai yra ypatingi ne vien tuo, kad sukako penki metai nuo jos įsisteigimo, bet ir tuo, kad šį rudenį turi būti įvesdinti visi tie nariai, kurie prisirašė prie SLA pirmojo Pažangos Vajaus laiku. Šių narių pagerbimui turi būti paruoštas banketas. Abu svarbius atžymėjimus kuopa nutarė įvykdyti vienu kartu. Kad būtų įdomus ir gražus minėjimas, rengėjai deda pastangas paruošti įdomų programą.

Tikimasi girdėti gražių naujų lietuviškų dainų, jei tik mūsų chorai sutiks padainuoti. Be to, kuopos jaunuoliai žada taipgi pasirodyti su savo gabumais. Svarbus šio vakaro dalyvis bus gerbiamas SLA pres. F. J. Bagočius. Jis atvyks pas mus su prakalba, kurią girdėti svarbu ir būtina visiems. Šių kuopos sukaktuvių proga bus kviečiami vietinių pašalpinių draugijų atstovai kartu dalyvauti mūsų sukaktuvėse. Būtų gražu, kad draugijos pareikšdamos lietuvišką broliškumą, savo atstovus prisiųstų.

Prieš programą bus vakarienė pagerbimui naujų narių ir svečių: ją, kaip ir visuomet, mūsų rūpestingos moterys paruoš įvairią ir skanią.

Šį mūsų reikšmingą minėjimą atlankyti kviečiame visus Toronto, Westono ir kitų apylinkių lietuvius. Minėjimas įvyks rugsėjo 23 d., 6 val. vakaro, 404 Bathurst St., prieš Western ligoninę, ukrainų salėje. Prakalbos ir koncertas bus po vakarienės viršutinėje salėje, o vakarienė žemai, mažojoje salėje. Kas norės dalyvauti ir vakarienėje, tie prašomi punktualiai 6 val. vak. atsilankyti.

Visos Toronto lietuvių draugijos ir organizaacijos prašomos tą dieną (23 d. rugs) nerengti savo parengimų, bet paremti atsilankymu kuopos parengimą.

Tikimės gausaus lietuvių atsilankymo, kurio ir lauksime.

Rengėjai.

MONTREALO KRONIKA

— Oficialis karo paskelbimas Vokietijai, kurį Kanados parlamentas padarė, nors randa pritarimo, bet nuotaiką dar labiau prislėgė. Karas, reiškia, veik namie. Parlamentas nubalsavo karo reikalams šimtą milijonų dolerių. Vyriausybės atstovai, tačiau, tvirtina, kad priverstino kareiviavimo nebus.

— Lietuvių Dienoje dalyvauti ir ją pamatyti Pasaulinėje Parodoje nuvyko nemažas montrealiečių būrelis. Teko sužinoti, kad New Yorkan nuvažiavo: Ona Sakalienė, Ona Bobinaitė, Adelė Paulauskaitė, p-lė Girdauskaitė, J. Vitlipas, Jonas Šneideris, Petronis ir keletas kitų. Kai kurie jau grįžo ir labai patenkinti įspūdžiais.

— Dėl karo ir kliūčių gauti pasus laiku, parapijos choras nenuvyko New Yorkan ir Lietuvių Dienoje nedalyvavo. Daugelis jaunimo apgailestauja.

— Darbo Dienos švenčių metu Montrealą lankė Jankauskas iš Newarko ir Petrulis, B. Mickeliūnas iš Mechanicville, N. Y.

— Sunkiai serga senas montrealietis Mikalauskas.

— Vestuvių varpai paskambino Petrui Valančiūnui ir Zuzanai Linauskaitei, paskui Juozui Levinskui ir p-lei Stewart.

— Kleboną Bobiną lankė kun. Marčiulionis su broliu, ir kun. Barkauskas iš Trenton, N. J.

— St. Anselme pradinėje mokykloje mokosi apie 40 lietuvių vaikučių. Norima jiems gauti lietuvis mokytojas.

— Vilniui Vaduoti Sąjungą panaikinus Lietuvoje, Montrealo skyriaus nariai pradėjo svarstyti, ar ir jiems neverta būtų pakeisti skyriaus vardas. Buvo laukiama ką mūsų broliai Lietuvoje darys. Matyti, jie įkūrė Tėvynės sąjungą. Tokiu būdu, gal ir Montrealo VVS skyrius pakeis vardą į Tėvynės, ar Tėvynės Mylėtojų Sąjungą.

— Spaudai piknikas, kurį VVS skyrius anuosyk rengė, davė $22 gryno pelno.

Rep.

KANADOS ŽINIOS

Kanados parlamente tik trys balsai stovėjo už neutralumą, kiti visi balsavo, kad Kanada paskelbtų karą Vokietijai ir neatsiliktų nuo Anglijos. Tačiau, kvebekietis prancūzas ministras Lapointe pareiškė, jis ir jo draugai tuojau iš vyriausybės pasitrauktų, jei būtų pabandyta priverstinas vyrų ėmimas į kariuomenę perleisti.

Thanksgiving diena šiemet Kanadoje nustatyta spalių 9-ta.

Sociologijos profesorius Faris McGill universitete pralošė laižybas. Jis keliais sykiais atspėjo praeityje, kad Hitleris neis kariauti, ir vis laimėdavo. Jis ir dabar skelbė, kad karo nebus iki kitų metų spalių pirmos. Jo draugai profesoriai dabar išsikolektavo, ką praeityje pralošė.

Prof. Harperis, kalbėdamas kanadiečių klubui Montreale, pareiškė, kad Vokietijos ir Sovietijos susitarimas turįs slaptų punktų, kuriais pasidaloma Rytų Europa. Prof. Harperis yra istorijos profesorius Chicagos universitete ir parašęs keletą knygų. Jis spėja, kad tas slaptas susitarimas paliečiąs ne tik Lenkiją, bet ir Pabaltijo valstybes. Gali būti, profesorius sako, vokiečiai, pasiėmę, kas reikia, iš dabartinės Lenkijos, paliks jos dalį nepriklausomą ir paves globoti, su Pabaltijo valstybėmis, Sovietijai.

Per vieną tik savaitę bulvės pašoko nuo 22 iki 29 centų, miltų 24 svarui nuo 56 centų iki 66, kiauliena nuo 21 iki 23, sviestas nuo 26 iki 29 centų Toronte. Valdžia aiškina, kad kainų kėlimas paeina iš verslininkų noro pasipinigauti.

Kanados rubežius su Amerika nėra jokiu būdu suvaržytas ir žmonių judėjimas eina, kaip ėjęs. Kanadon neįleidžiama tik Vokietijos piliečių.

Rep.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS REIKALAIS

TMD centro valdyba užsakė Lietuvoje sekantį kiekį knygų: Išniekinta vėliava — 50 egz., Knygnešys, pirmą tomą antros laidos — 50 egz., Savanorių Žygiai, pirmą tomą — 50 egz., Savanorių Žygiai, antrą tomą — 10 egz., Nuo Perkūno iki Bazilikos — 50 egz., Pasaulio Istorija, trečią tomą — 15 egz.

Viso 225 knygas, kurios gauta tvarkoj rugpiūčio 29 d. Kuopoms ir pavieniams nariams, kurie buvo už šiuos 1939 m. užsimokėję visiems išsiuntinėta per paštą rugsėjo 2 d. Tikiu, yra gavę siųstas knygas. Šiuomi turiu garbę daryti šį svarbų pranešimą, kad knygos yra išsiuntinėtos ir prašau kuopas sušaukti susirinkimus išdalinti nariams prisiųstas knygas.

Po vieną egzempliorių sąraše šiais 1939 m. TMD nariams teikiamu knygų neužsimokėjusioms kuopoms pasiųsta, kad parodytų nariams dė geresnio pasiskyrimo kokių ir kiek nori imti. Tikiu kuopų sekretoriams turint dėl narių parodyti kokios knygos duodama, bus lengviau išrinkti iš narių užvilktas šių metų mokesčius ir gauti naujų narių. Kuopos ar pavieniai nariai, kurie norite gauti knygų prašau atsiųsti tiek dolerių kiek knygų reikalinga, o aš gavęs pinigus pasiųsiu reikalaujamas knygas.

Žinau yra buvę TMD nariais ir yra gavę Pasaulio Istoriją du tomu I ir II, norint pilną veikalą turėti reikia gauti ir III tomą. Norintieji gauti III tomą Pasaulio Istorijos prašomi siųsti už tą apdarytą į audeklo viršeliais po 2 doleriu su prisiuntimu.

Aš turiu iš Spaudos Fondo visų išleistų Lietuvoje lietuviškų knygų bendrą didelį katalogą. Jei žinote knygos vardą, atsikreipkite dėlei žinių, kiek kainuoja. Norintieji gauti įvairių knygų bus suteikta paaiškinimas apie knygos ar knygų kainą ir gavus pinigus, bus tikrai parūpintos kiek vienam reikalaujamos knygos.

Daugelis TMD pavienių narių ir kuopų veikėjų, teiraujasi apie gavimą Lietuvoje leidžiamą Lietuvos Enciklopediją. Tuo reikalu lankosi iš Lietuvos atvažiavęs įgaliotas atstovas p. Bagdonas ir vien per jį tegalima Lietuvos Enciklopediją užsisakyti, kuri kainuoja pilnai 15 komplektų 126 doleriai. Labai brangi paprastam darbininkui ir neįperkama. Kada Spaudos Fondas panorės L. E. nė šimtinę kitą Amerikos lietuviuose praplatinti, bet keletą tūkstančių pilnų komplektų turės kainą mažiau sumažinti. Tuomet ir TMD nariai išgalės imti, dabar per brangi.

M. Kasparaitis,
TMD Centro sekretorius

Toronto TMD kuopos susirinkimas

Rugsėjo 17 d., 8 val. vakare, parapijos salėje įvyks Tėvynės Mylėtojų Draugijos 16 kuopos susirinkimas. Visi nariai būtinai pasistengkite dalyvauti. Taipgi prašome atsilankyti ir pašalinius, kurie nori susipažinti su draugijos siekiais ir jos būsima veikla Toronto lietuvių kolonijoj. Apart įvairių kuopos reikalų aptarimo, kuopos delegatai išduos raportus iš Tautinės Tarybos konferencijos, kuri įvyko rugsėjo 10 d., New Yorke.

TMD Kp. Valdyba

Kiekvienas vienybės šeimos narys turi prisidėti šiuo ar tuo savo dienraščio VIENYBĖS palaikymui.

KNYGŲ SĄRAŠAS

Vienybėje neseniai iš Lietuvos gauta žemiau pažymėtos knygos. Jos visos yra įdomios skaityti ir su kai kuriomis verta susipažinti. Knygos parduodamos žymiai nupiginta kaina. Reikalaukite knygų asmeniškai, arba pasiųskite atviruką administracijos adresu ir reikalaujamos knygos Jums bus tuojau pasiųstos

V. Krėvė, Kiėvės Raštai X t. 217 pusl.	.60
Anatole France, Taisa, Romanas, 205 pusl.	.50
V. Dovsinaitė, Janina arba Naujoji moteris, 240 pusl.	.60
H. G. Wells, Pasaulių Karas, 175 pusl.	.50
Didysis Graikų Sapnininkas, 348 pusl.	1.00
Egipto Juozapo Sapnininkas, 176 pusl.	.50
Vyt. Bičiūnas, Mano Apysakos, 174 pusl.	.50
Pastogės Filozofas,	.50
Ettmannsbacher, Napoleono I Meilužė, 120 pusl.	.50
J. Kraševskis, Karalių Motina, I t., 216 pusl.	.50
V. Stefansson, Eskimas Kekas, vaikams kn., 168 pusl.	.40
Vyt. Alantas, Artisto Širdis, novelės, 207 pusl.	.50
J. Kraševskis, Karalių Motina, II t., 219 pusl.	.50
E. Thompson, Vinipego Vilkas, vaikams kn., 96 pusl.	.40
N. Nammarstrom, Trys Gamtos Pasakos, vaikams, 160 psl.	.40
Liudas Gira, Žygio Godos, poezija, 118 pusl.	1.00
Liudas Gira, Paparčio Žiedas, misterija, 132 pusl.	.75
Balys Sruoga, Dievų Takais, 167 pusl.	1.00
P. Rozegeris, Kai Buvau Dar Vaikas, 107 pusl.	.50

Be šių aukščiau pažymėtų yra ir kitų įvairiausių knygų, kaip poezijos, scenos veikalų, daugiau pritaikintų mūsų gyvenimo aplinkybėms, prozos, beletristikos, apysakų, romanų ir kt.

Ypač tinkamų yra scenos veikalų, kaip komedijų, dramų, tragedijų ir operečių, kurias pastatyti lengvai įmanoma ir mūsų išeivijos gyvenimo sąlygose.

Kreipkitės į Vienybės administraciją ir Jūsų pageidaujamos knygos bus pasiųsta. Užeikite asmeniškai ir pasirinkite. Vienybės knygyne gausite įvairiausių knygų žymiai nupigintomis kainomis.

RADIO

VIENYBĖS skaitytojų informacijai ir parėmimui Amerikos lietuvių radijo programų palaikytojų kultūrinių pastangų, pastoviai skelbsime dienraštyje visas Amerikos lietuvių radijo programas. Specialiai radijo programų pranešimai skaitysis apmokamais skelbimais.

NEW YORKO IR NEW JERSEY APYLINKĖJE

JUOZO GINKAUS programos pirmadieniais 8:15 val. vakare ir ketvirtadieniais 7 val. vakare iš WCNW stoties 1500 klc.

VINCO MATUSEVIČIAUS programa šeštadieniais nuo 9 val. ryte iš WBNX stoties 1350 klc. (girdima ir Penn. bei Conn. valst.).

JUOZO RATKAUS programa sekmadieniais nuo 9 val. ryte iš WHOM stoties 1450 klc. (girdima ir Penn. bei Conn. valst.).

JONO VALAIČIO "Voice of the Lithuanians" programos antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais 5:30 val. popietų iš WCNW stoties 1500 kls. ir sekmadieniais nuo 9:30 val. ryte iš WHOM stoties 1450 klc. (pastaroji girdima ir Conn. bei Penn. valst.).

CHICAGO, ILL.

MARGUČIO programos pirmadieniais, penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais 7 val. vakare, taipgi sekmadieniais 1 val. popietų ir kitomis savaitės dienomis 9:30 val. vakare iš WHFC stoties 1420 klc. (programos girdimos šešiose valst.).

NEW BRITAIN, CONN.

ANDRIAUS REKAUS programa sekmadieniais nuo 10 val. ryte iš WNBC stoties 1430 klc.

PHILADELPHIA, PA.

PETRONĖS ANTANAITIENĖS programa trečiadieniais nuo 9 val. vakare iš WHAT stoties 1310 klc.

K. STEFANAVIČIAUS programos trečiadieniais 7 val. vakare ir šeštadieniais 8 val. vakare iš WTEL stoties 1310 klc.

SHENANDOAH, PA.

ANTANO STANIŠKIO programa sekmadieniais nuo 12-tos val. dieną iš Hazeltono WAZL stoties 1400 klc.

SO. BOSTON, MASS.

STEPONO MINKAUS programos šeštadieniais 8:30 val. ryte, sekmadieniais 9:30 val. ryte iš WORL stoties.

Tai tiek mums žinomų lietuvių radijo programų. Prašome visų radijo programų palaikytojų mums pranešti reikalingas informacijas, kad galėtumėm paskelbti ir jų leidžiamas per radijo programas.

Vasaros metu paskiros kolonijos surengkite VIENYBĖS naudai parengimą. Jei nėra galimybės didesnio mąsto, padarykite dėl jos mažą auką.

Paieškojimas

Matas Linartas iš Ansonijos, Conn., gyv. 37 Star St., paieško savo brolio Kazio Linarto, kuris tūlą laiką atgal gyvenęs Jersey City, N. J.

Atsišaukus ar žinant apie Kazį Linartą prašoma pranešti aukščiau pažymėtu adresu. 3 kart.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstui galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
savininkas
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
TEL.: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET,
TEL.: EVERGREEN 8-7179

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

Gautas didelis siuntinys iš Lietuvos skanių saldainių.
Kokybė gana aukšta. Pasirinkimas įvairių rūšių.
Kainos nebrangios.
Vietiniai ir toliau gyvenantieji norinti įsigyti lietuviškų saldainių kreipkitės į
LIETUVIŲ SALDAINIŲ KRAUTUVĘ
Juozas Ginkus, savininkas
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Matykit Didžiąją New Yorko Pasaulinę Parodą
KAI BUSITE NEW YORKE
Lankykite —
Lietuvių Amerikos Piliečių Klubą
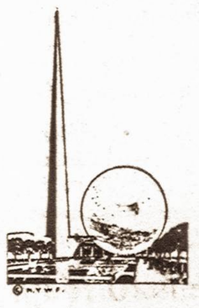
BAR
RESTAURANT
DANCING
LIET. AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS
280 Union Ave., Tel. Evergreen 4-9672 *Brooklyn, N. Y.*
Čia yra Brooklyno Lietuvių Centras
Lietuvių Amerikos Piliečių Klube jūs gausite tikros lietuviškos degtinės, valgių ir gėrimų. Taipgi gausite visas informacijas apie Pasaulinę Parodą, sueisite savo gimines ir senus pažįstamus.
Būdami New Yorke, būtinai užeikite į šį LIETUVIŲ CENTRĄ — turėsite visokiausio pasitenkinimo.
JURGIS KARPUS, Klubo Gaspadorius.

Ekstra! Ekstra! Ekstra!
AMERIKOS LIETUVIS
Bepartyvės kripties 8 pusl. savaitinis laikraštis
PRISIŲSK $2. GAUSI LAIKRAŠTĮ METAMS IR DAR
$5.00 VERTĖS KNYGOMIS DOVANAI
Pasirenkant iš 42-jų skirtingų rušių knygų, kurių sąrašas tilpsta "Amerikos Lietuvy" ant 5-to pusl.
Pavyzdinį Laikraščio numerį siunčiame Dovanai
Kreipkitės:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

NAUJAI IŠLEISTA
Valgių Gaminimo, Namų Prižiurėjimo Knyga
SU PRIEDU
Kaip Pagamint Vaisių Vynas
Knyga susideda iš 223 pusl. Joje tilpsta į 500 įvairių Valgių ir Gėrymų Gaminimui Receptų. Kaina tik $1.00.
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

VIENYBĖ

VIENYBĖ REIŠKIA PADĖKĄ

Pereitą šeštadienį Dexter parke įvyko Pasaulio Lietuvių Susipažinimo Dienos pramoga, kurią rengiant kooperavo keletas Brooklyno tautinių draugijų. Iniciatoriais tos pramogos buvo VIENYBĖS dienraštis ir Amerikos Lietuvių Tautinio Jaunimo Sąjunga.

Tad vardu VIENYBĖS ir ALTJ S-gos reiškiama gili lietuviška padėka Tautininkų klubui, Moterų Vienybei, L. I. Birutės Merginų klubui, Am. Liet. Legijono Dariaus-Girėno 1-mam postui, Dariaus-Girėno Aero klubui, Brooklyno Liet. Radijo programų vedėjams p.p. Ginkui, Valaičiui, Matusevičiui prisidėjus visu kooperavimu prie surengimo tos didžiulės pramogos. Malonią padėką reiškiame moterims ir merginoms, kurios platino ir pardavinėjo ženklelius bei prisidėjo kitu darbu. Reiškiame padėką vyrams, kurie dirbo prie tikietų sutikrinimo ir už baro, kuriems tikrai reikėjo sunkokai padirbėti.

Reiškiame padėką ponams Šidlauskui ir Povilanskui kaipo baro ir maisto šeimininkams ir visiems įėjusiems į pramogos rengimo komitetą. Dėkojame poniai Sinušienei pardavinėjusiai lietuviškus saldainius. Malonią padėką reiškiame visoms viešnioms ir visiems svečiams ir vietiniams atsilankiusiems į tą pramogą. Tikimės, kad toji pramoga paliko prisiminimų ir atnešė naujų pažinčių.

Serga p. Ščegauskienė

Paskutiniu laiku mūsų šeimos narės ponios Ščegauskienės sveikata pablogėjo. Liga privertė rimtai susirūpinti ir atsigulti ilgoninėn. Nors vasaros atostogas praleidusi kalnuose ir stengėsi savo sveikatą pataisyti, bet liga to nežiūrinti. Grįžus iš kalnų gydytojai patarė vykti į ligoninę. Dabartiniu laiku ligonės stovis gana blogas. Tikimasi, kad liga persivers į geresnę pusę.

Mūsų nuoširdus noras yra, kad ponia Ščegauskienė netrukus sutvirtėtų ir visai pasveiktų.

Dr. Šliūpui išleistuvių bankietas šį penktadienį

Kilęs Europoje karas verčia mūsų garbingąjį Svečią Dr. Joną Šliūpą su šeima greitai ir ūmai grįžti atgal į Lietuvą. VIENYBĖJE jau buvo pranešta, kad Dr. Šliūpas ir šeima išvyks iš Amerikos šį šeštadienį, rugsėjo 16 d., Švedų Amerikos linijos laivu Kungsholm.

Atsisveikinimui su garbingaisiais svečiais A. L. T. Sandaros 1 kuopa ruošia bankietą sekantį penktadienį, rugsėjo 15 d., Tony's valgykloje, 145 Broadway, Brooklyne, pradžia 7:30 val. vakare. Įžangos bilietas tik $1.25. Rengėjai nuoširdžiai kviečia visus Dr. Šliūpą gerbiančius lietuvius šiame bankiete dalyvauti. Vietas reikia užsisakyti ne vėliau 10 val. penktadienio ryte pas J. Ambraziejų, 168 Grand St., Brooklyne. Telefonas: EVergreen 8-7179. Taipgi galima vietas užsisakyti ir VIENYBĖS administracijoj. Atminkite, kad po 10 val. penktadienio ryte vietų užsakymas nebus priimamas.

Visus nuoširdžiai kviečiame dalyvauti Dr. J. Šliūpo ir jo šeimos atsisveikinimo bankiete.

Rengėjai.

Iš SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimo

Pereitą pirmadienį, rugsėjo 11 d., SLA centro raštinėje, New Yorke, prasidėjo SLA pildomosios tarybos suvažiavimas. Kadangi šioje organizacijoje pastaraisiais laikais pilna visokių įdomybių, tai jūsų reporteris pasisukinėjo SLA viršininkams artimose sferose ir patyrė, kad suvažiavime labai įtempta atmosfera ir eina karšti ginčai.

Mat artinasi SLA pildomosios tarybos rinkimai, tai Tėvynės redaktorius p. Jurgelionis stengiasi sudaryti šiame suvažiavime sau medžiagos prieš jam nepatinkamus SLA viršininkus. Ypatingai jis didžiausiomis pastangomis išėjo prieš SLA sekretorių Dr. Viniką. Jurgelionio artimas draugas išsitarė, kad jis nusistatęs išėsti iš SLA vadovybės ne tik Viniką, bet ir Bagočių su Gugiu. Bet pirmiausiai esą reikia atsikratyti Viniko, kuris Jurgelionio visus skymus paraližuoja.

Tai tokios žinios artimose SLA vadovybei sferose. Ką ištikro parodys šis pildomosios tarybos suvažiavimas, tai už dienos kitos patirsime. Gaila Susivienijimo, kad jį paraližuoja visoki nusigyvenusių politikierių skymai.

Jūsų Reporteris.

Rengiamas p. Baltienės sutikimui bankietas

Kai jau buvo VIENYBĖJE pranešta, kad Brooklyno moterų veikloje pasižymėjusi veikėja ponia Ieva Baltienė sugrįžo iš Lietuvos pereitą pirmadienį Švedų Amerikos linijos laivu Kungsholm, tad jos sutikimui giminės ir draugai rengia bankietą.

Bankietas įvyks šį šeštadienį, rugsėjo 16 d., Mikalausko svetainėje, 3294-6 Atlantic Ave., kertė Logan St., Brooklyne. Pradžia 7 val. vakare. Įžanga $2.00. Rengėjai tikisi, kad šiame bankiete dalyvaus skaitlingas būrys ponų Baltų draugų ir prietelių, kurių jie turi labai daug. Bus įdomu išgirsti, ką ponia Baltienė papasakos apie Lietuvą, ypatingai svarbu, kad ji galės pranešti kokis ūpas Lietuvoje buvo Europos karui kilus, nes ji iš Lietuvos išvažiavo jau karui prasidėjus.

Štabo Report.

APSILANKĖ VIENYBĖJE SVEČIAI

Tarpe šimtų kitų svečių aplankė VIENYBĘ nuoširdūs dienraščio ilgamečiai rėmėjai ir skaitytojai ponai Kazys ir Veronika Sangailai iš So. Boston, Mass. Drauge lankėsi ir p. Sangailos puseserė p. A. Zibartienė su dukterimis Zofija ir Berta Zack iš Great Neck, L. I.

Ponai Sangailai džiaugiasi savo apsilankymu New Yorko Pasaulinėje Parodoje, nes turi progos pamatyti įdomių dalykų ir paviešėti pas savo puseseres, būtent, be aukščiau minėtos, pos Mortą Gedimienę ir Oną Povilaitienę, čia suminėti visi ponų Sangailų giminės gyvena Great Necke.

Ponai Sangailai apžiūrėję VIENYBĖS įstaigą paaukojo $2.00 spaustuvės modernizavimo fondui, už ką visas štabas jiems nuoširdžiai dėkoja. Mūsų malonieji Bostono svečiai yra pasišventę visuomenės veikėjai, kurie visuomet nuoširdžiai paremia tautinius ir kultūrinius darbus.

Aplankė VIENYBĘ būrys linksmų čikagiečių: ponia Marijona Piktužienė su savo dukrele kolegijos Studentė Kristina, p-lė Marytė Žuraitė ir p. Jonas P. Kavalauskas. Jaunuolis Kavalauskas yra inteligentiškas vaikinas, statybos specialistas, kuris jau savistoviai veda nuosavą biznį. Šie malonūs svečiai nors trumpai paviešėjo pas savo seną pažįstamą ponią Vitaitienę.

Lankėsi žymus biznierius iš West Hazleton, Pa., p. Kazys Šlomas.

Apsilankė pittsburghiečiai K. Stravinskas, J. Virbickas, p.p. Tumavičiai su dukrelėmis Irena ir Gertruda iš Bostono, Mass. Malonūs svečiai nors trumpai rado progos dienraščio įstaigą aplankyti.

Lankėsi Kanados veikėjos Ona Sakalienė ir Adelė Paulauskaitė iš Montrealo. Abi atvyko šeštadienį lankytis Pasaulinėje Parodoje. Brooklyne dar užtruksią dieną kitą. Su jomis kartu lankėsi brooklynietė Elena Nobariūtė, biznieriaus mėsininko ir vienybininko p. Nobaro duktė.

Svečių skaičius pradėda mažėti, kadangi jau didžiuma grįžo ir grįžta į namus. Paskutinių dienų laikotarpyje Brooklynas tik lietuviais gyveno...

Lietuvių Demokratų Klubo Veikla

NEWARK, N. J. — Vietos Lietuvių Demokratų klubo mėnesinis susirinkimas įvyko rugpiūčio 9 d. šv. Jurgio Drjos salėje, 180-2 New York Ave. Perskaitytasai pereito susirinkimo protokolas vienbalsiai priimtas. Išduota finansų stovio ir kitos klubo apyskaitos irgi priimtos.

Laike susirinkimo naujų narių prisirašė. Nario mokestis yra tik vienas kvoderis į metus. Nuo Onų vakarienės už likusius pinigus šeimininkės nupirko dovanų. Ona Grimalauskienė visų Onų vardu dėkoja rengėjoms šeimininkėms, klubo nariams ir svečiams už dalyvavimą vakarienėje. Likusio pelno nuo vakarienės dalis paskirta pasilinksminimui. Tas buvo ir padaryta. Reiškia demokratai dirba ir linksminasi.

Rugpiūčio 15 d. buvo surengta klubo iždininko F. Makrackio vardadienio proga vakarienė. Svečių šv. Jurgio salėje daug susirinko. Vakaro programą atidarė rengėja Izabelė Paukštienė.

Rugpiūčio 18 d. šv. Jurgio Dr-ja turėjo specialų susirinkimą. Draugijos raštininkas išdavė metinės apyskaitos raportą, kuris narių tapo priimtas. Sekantiems metams gaspadoriumi tapo išrinktas demokratas F. Makrackas.

Demokratų klubo mėnesinis susirinkimas įvyko toje pačioje salėje rugsėjo 13 d. Apie klubo nutarimus bus pranešta spaudoje.

Jonas Mikalauskas.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

Dainų Šventės choristai pavaišinti

Pereitą sekmadienį po Lietuvos Dienos iškilmių Pasaulinėje Parodoje visi svečiai choristai buvo pakviesti į Clinton parką pasivaišinti ir pasilinksminti.

Choristų pavaišinimo komisija susidariusi iš Ant. Mikalausko, Ant. Daukanto, Pr. Dulkės, Ant. Vismino, J. Garšvos ir L. Grigonio, pasirūpino maistu ir gėrimais. Vietos ir kitų kolonijų biznieriai tam reikalui aukojo vieni maistą, kiti gėrimus ir t.t. Lietuvos Eksporto ir Importo Korp. skyrė Lietuvos kumpių.

Iš Pasaulinės Parodos choristai atvykę į parką gavo užkandžių ir šaldomų gėrimų. Jaunuoliai atvykę iš įvairių kolonijų gavo progos arčiau susieiti, susipažinti ir, žinoma, draugiškumo santykių užmegsti. Linksmai pasišoko prie Nakties Pelėdų orkestro muzikos.

Jaunuoliai svečiai choristai yra dėkingi vaišių rengimo komisijai davusiai progos artimiau visiems susieiti. Gerokai pasidarbavusią komisiją tenka pasveikinti už gražią ir įmantrią mintį choristus pavaišinti.

LONG ISLAND ŽINUTĖS

HUNTINGTON Sta.—Ponios Danielienės sūnus Vytautas iškeliavo į Lafayette, Ind., Purdue Universitetan keturiems metams mokytis aviacijos inžinierium. Vytautas baigė Huntington Sta. aukštesnę mokyklą su gerais pasižymėjimais. Tad gi motina įvertindama Vytauto pasiryžimą, leidžia savo sūnui siekti, kuo jis pageidauja tapti nes gerai supranta šių dienų padėtį bemokslio. Šią sritį atsiekus, nėra abejonės, kad jam pavyks, nes jis visuomet to pageidavo ir rytojaus užtikrinimas tikėtinas.

Vytautas lėto būdo vaikinas, bet viską rimtai pagalvoja, paklaustas ar jis nesibaimina taip toli vykti ir atsiskirti, atsakė nėra ko baimintis. Linkim Vytautui geros ištvermės ir pasiekti tikslą.

Prasti bizniai šią vasarą čia. Visi skundžiasi, kad šįmet daug prasčiau einasi, išskyrus kelis, kurie gal giriasi, arba kitaip. Mat priežastis tame yra, kad vasarą buvo labai vėlyba, ir šaltas oras buvo iki pabaigai rugpiūčio, antra tai New Yorko Pasaulinė paroda atitraukė labai daug vasarotojų. Nekurie tikėjosi šįmet iš Pasaulinės parodos labai daug, bet apsiriko ir jau dabar mato, kad ta paroda longislandiečiams daro nuostolių.

Ūkininkai labai daug nukentėjo šįmet. Sausa vasara čia taip nudegino dirvonus, kad vietoms atrodydavo, tartum didžiausių šalnų būta, o lietaus per dešimts savaičių nebuvo uodui kojas pamirkyti. Bet tas ūkėms Long Islande nėra pakenčiama, ilgiaus porai savaičių. Todel visokioms daržovėms kainos aukštos. Pavyzdžiui imkim bulves, vidutiniškai imant iš akerio prikasdavo nuo 250 iki 300 bušelių, bet šįmet sugraibo 50 bušelių ir mažiau, tas pats ir su visomis kitomis daržovėmis.

J. S.

Ar Tamsta atlikai savo kasdieninę pareigą ir užsimokėjai dienraščio prenumeratą? Jei ne — padaryk nieko nelaukdamas.

Vienybės knygyne galite pasirinkti geriausių knygų.

Remkite tuos, kurie remia jūsų laikraštį.

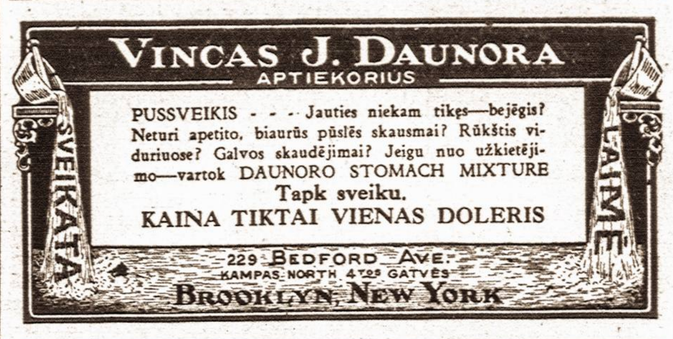

ALLIANCE HALL puošniai ir moderniškai įrengta, tinka visokiems parengimams. Svetainės savininkai visuomet kooperuoja su pramogų rengėjais

RUIMINGAS RESTORANAS, GERIAUSI VALGIAI IR GĖRIMAI, RAMI VIETA POILSIUI, ŽEMOS KAINOS

Pasaulinę Parodą lankanti lietuviai prašomi atsilankyti į Susivienijimo Salės restoraną. Būsite maloniai priimti ir suteiksime visas informacijas Pasaulinės Parodos lankymo reikalais

ALLIANCE HALL
WM. SHEDLOW IR BRUNO MINET
Telephone: Evergreen 4-6344
193-197 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

KADA JŪS DAUG VALGOT! GERIAT! RŪKOT!

PAŠALINA SKAUSMĄ VIDURIUOSE

GREIT BLAIVINA

Parduodama Baruose ir Restauracijose

COSSACK PRODUCTS
237 West 69th Street
New York City
Tel.: TRafalgar 4-3070

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
T. Fred Lefevre—*Manager*
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, *Licensed Mgr.*
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

21. Neišgavęs jokių žinių apie Gonfalą, Tarzanas paliko išgązdintą žmogėdžių vadą, patylomis išėjo iš lūšnos, pasiėmė nuo žemės didįjį emeraldą ir pranyko medžiuose, kurie buvo iškėtę šakas ties kaimo pinučiais. Ši sugaištis kiek sutrukdė jį Gonfalos ieškojime...

...Diena po dienos pailsusi Gonfala ėjo su Spaikiu ir Troliu į Afrikos šiaurę. Iki šiol merginos piktadariai nekliudė, nes pavydėjo jos vienas kitam. Tą matydama Gonfala dėjosi besirūpinanti abiem piktadariais, lyg abudu labai mylėdama. Piktadariai pradėjo nekęsti kits kito.

Dabar Spaikis su Troliu pasijuto tikrame keblume. Jiedu pagrobė Gonfalą manydami, kad ji galės daryti burtus padėdama ranką ant didžiojo deimanto. Tik dabar jiedu bijojo leisti Gonfalai gauti iš deimanto tas slaptąsias jėgas, kad ji nepanaudotų jas prieš jiedu.

"Palauksime", kalbėjo Spaikis "kol nueisime į tą klonį, kur nieks mūsų negalės surasti. Tuomet mes priversime tą mergą daryti viską, ko mums reikia. Mes paliepsime gauti iš deimanto tą, ko mums reikia, o jei ne, tad mes ją užmušime. Ten nebus kam ją apginti, nei užtarti".

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje